

Impliciete processen bij de behandeling van trichotillomanie

Gepubliceerd: 18-08-2011 Laatste bijgewerkt: 28-04-2024

Het doel van het onderzoek is ten eerste uit te vinden of het toevoegen van een impliciete training aan standaard gedragstherapie therapieresultaten op de lange termijn kan verbeteren en met name de terugval kan verminderen. Het tweede doel is...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Stoornis in de impulsbeheersing NEG
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON36021

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Trichotillomanie en impliciete processen

Aandoening

- Stoornis in de impulsbeheersing NEG

Synoniemen aandoening

haartrekken, trichotillomanie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Radboud Universiteit Nijmegen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Impliciete processen, Terugvalpreventie, Toenadering/vermijding,

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Impliciete actietendenties in reactie op haartrek-gerelateerde stimuli

Ernst en frequentie van haartrekken

Terugval

Secundaire uitkomstmaten

Respons inhibitie

Drang en weerstand met betrekking tot haartrekken

Zelfcontrolecognities

Aandachtsbiases voor haartrek-gerelateerde stimuli

Impliciete evaluatie van haartrek-gerelateerde stimuli

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Veel mensen lijden aan ongewenste gewoonten. Zes daarvan zijn opgenomen in de sectie impulscontrolestoornissen van de DSM-IV-TR (APA, 2000). Een daarvan is trichotillomanie. Dit is een stoornis waarbij mensen herhaaldelijk het eigen haar uittrekken totdat kale plekken ontstaan. Dit kan al het lichaamshaar betreffen. De stoornis komt relatief vaak voor: 3.4% van de vrouwen en 1.5% van de mannen krijgt in zijn of haar leven te maken met trichotillomanie.

Gedragstherapie is effectief gebleken (e.g., Keijsers et al., 2006b; Lerner, Franklin, Meadows, Hembree, & Foa, 1998; Van Minnen, Hoogduin, Keijsers, Hellenbrand, & Hendriks, 2003). Helaas wordt er vaak een grote terugval gezien; tot wel 70% (e.g., Keijsers et al., 2006b).

Wij verwachten dat in de huidige behandelingen impliciete processen onvoldoende worden aangepakt. Bargh en collega's (1990, 1997) veronderstellen dat stimulus-respons associaties die tot gedrag leiden, worden gemedieerd door impliciete processen. Meerdere studies hebben al aangetoond dat deze impliciete processen samenhangen met ongewenst gedrag. Impliciete processen kunnen ingedeeld worden in drie gebieden: actietendenties, aandacht en evaluaties.

Impliciete processen kunnen daarnaast getraind worden. In twee studies door Wiers en collega's bij alcoholici (2010, 2011) is aangetoond dat wanneer mensen getraind worden met een joysticktaak, dit invloed heeft op gedrag. Plaatjes van alcohol moeten bij deze training van je af worden geduwd met een joystick, terwijl plaatjes van een gezonder alternatief, in dit geval frisdrank, naar je toe getrokken moeten worden. Wiers vond dat mensen na deze training in een smaaktest minder alcohol dronken. In een patientenpopulatie vond hij zelfs dat mensen die deze training hadden ondergaan significant minder terugvielen dan mensen die een placebotraining hadden ondergaan.

Wij willen deze studie repliceren bij trichotillomanie patienten om te onderzoeken of deze training ook bij deze patientenpopulatie helpt om de terugval tegen te gaan.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is ten eerste uit te vinden of het toevoegen van een impliciete training aan standaard gedragstherapie therapieresultaten op de lange termijn kan verbeteren en met name de terugval kan verminderen.

Het tweede doel is uitvinden welke impliciete mechanismen een rol spelen bij trichotillomanie om de stoornis beter te kunnen begrijpen en hier toekomstige behandelingen op aan te passen.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek heeft een dubbelblind gecontroleerd gerandomiseerd design.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Patienten krijgen eerst 6 sessies computertraining. De ene helft van de patienten krijgt een controletraining waarin haartrek-gerelateerde stimuli even vaak getrokken als geduwd worden met de joystick. De andere helft van de patienten krijgt een training waarin haartrek-gerelateerde stimuli altijd geduwd worden, om zo een vermijdingsbias te creëren. Hierna ondergaan alle patienten 6 sessies geprotocolleerde gedragstherapie. Na 1 maand en na 3 maanden vindt er nog een follow-up gesprek plaats.

Inschatting van belasting en risico

Zowel de computertrainingen als de gedragstherapie sessies neemt per patient per keer ongeveer een uur per keer in beslag. De computertrainingen vinden plaats op het moment dat patienten normaal gesproken wachten tot ze toegewezen worden aan een therapeut. De wachtlijst bij het Ambulatorium (het moment tussen eerste intake en toewijzing aan de therapeut) duurt normaal gesproken gemiddeld drie weken. Wij verlengen deze periode nu met ongeveer 1 week. De computertraining en de gedragstherapie vinden op dezelfde locatie plaats. Ons inziens zijn er geen risico's verbonden aan deelname.

Contactpersonen

Publiek

Radboud Universiteit Nijmegen

Postbus 9104
6500 HE Nijmegen
NL

Wetenschappelijk

Radboud Universiteit Nijmegen

Postbus 9104
6500 HE Nijmegen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

De inclusiecriteria zijn een leeftijd tussen de 18 en 65 en een huidige primaire diagnose van trichotillomanie.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen

(Exclusiecriteria)

Huidige psychotische episode, stoornis in middelenmisbruik en onvermogen om Nederlands te spreken.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Dubbelblind
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	10-10-2011
Aantal proefpersonen:	76
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	18-08-2011
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL37257.091.11